

MASTER'S GUIDE

Alusliikennepalvelut

Alusliikennepalveluista säädetään Alusliikennepalvelulaisissa 623/2005 sekä Valtioneuvoston asetuksilla alusliikennepalvelusta 763/2005, 1798/2009, 1304/2011 ja 1216/2018.

ALUSLIKENNEPALVELUUN OSALLISTUMINEN

Alukset, joiden suurin pituus on vähintään 24 metriä, ovat velvollisia osallistumaan alusliikennepalveluun.

Liikkuessaan VTS-alueella alusten on ylläpidettävä jatkuvaa päivystystä alueen työskentelykanavalla sekä noudatettava VTS-alueella tapahtuvaa liikennöintiä koskevia säännöksiä. Tarkemmat ohjeet vaadittavista liikenneilmoituksista ja työskentelykanavista löytyvät VTS-aluekohtaisista ohjeista.

Myös muita aluksia, jotka liikkuvat VTS-alueella, mutta eivät ole velvollisia osallistumaan VTS-palveluun, suositellaan kuuntelemaan kyseisen VTS-alueen tai -sektorin työskentelykanavaa.

VTS-KESKUSTEN SIJAINNIT JA TOIMINTA-AJAT

Suomessa alusliikennepalvelua eli VTS-palvelua ylläpitää Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy (Fintraffic VTS). VTS-keskukset sijaitsevat Turussa, Helsingissä ja Lappeenrannassa.

Suomen rannikon merialueet on jaettu kuuteen VTS-alueeseen. Näitä ovat Bothnia VTS, West Coast VTS, Archipelago VTS, Hanko VTS, Helsinki VTS ja Kotka VTS. Lisäksi Saimaan syväväylän alueella toimii Saimaa VTS.

Rannikolla VTS-palveluja tarjotaan 24 h/vrk ympäri vuoden. Katkoksen toimintaan saattavat aiheuttaa tekniset viat tai yllättävä henkilöstövajaus. Katkoksista toiminnassa ilmoitetaan erikseen merivaroituksin ja paikallisvaroituksin. Saimaa VTS tarjoaa palveluja vain toimintakautensa aikana. Toimintakausi noudattaa pitkälti Saimaan kanavan aukioloaikoja, mutta Fintraffic VTS tiedottaa sen alkamisesta ja päättymisestä erikseen.

VTS-KESKUKSISTA ANNETTAVAT PALVELUT

Alusliikennepalveluja ovat tiedotukset, navigointiapu ja alusliikenteen järjestely.

Rannikon VTS-alueilla tarjotaan kaikkia kolmea palvelutasoa alla olevan kuvauksen mukaisesti. Saimaa VTS:n alueella tarjotaan tiedotukset-palvelua.

Turvallisuuden parantamiseksi ja yhtenäisen meritilannekuvan aikaansaamiseksi käytetään rannikon VTS-alueilla yhteydenpitokielenä ensisijaisesti englannin kieltä. Tarpeen mukaan alusliikennepalvelua annetaan myös suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Tiedotuksia annetaan alukselle tarvittaessa, määräajoin, aluksen ilmoittautuessa tai aluksen pyytäessä tietoja. Tiedotuksina aluksille kerrotaan asioita, jotka vaikuttavat aluksen turvalliseen navigointiin ja sujuvaan liikennöintiin. Tällaisia tietoja ovat mm. VTS-alueen liikenne, olosuhdetiedot sekä tiedot turvalaitteiden ja väylien tilasta. VTS seuraa alusten kulkua ja tiedottaa alusta tarvittaessa sitä uhkaavasta vaaratilanteesta. Tiedotukset-palvelua tarjotaan kaikilla VTS-alueiden väyläosuuksilla.

Navigointiapua voidaan antaa tunnistetulle alukselle sen pyynnöstä tai VTS:n katsoessa sen tarpeelliseksi. Navigointiapu on vain päämäärähakuista ja ohjeellista, ja vastuu aluksen ohjailusta säilyy aluksen päälliköllä. Navigointiapuna voidaan antaa tietoja aluksen sijainnista ja suuntimia/suuntia pohjan suhteen esimerkiksi väylän keskilinjalle tai luotsipaikalle. Suuntimia tai suuntia pohjan suhteen annetaan myös merenkulullisen vaaran, esimerkiksi matalikon turvalliseksi sivuuttamiseksi. Annetut tiedot perustuvat VTS-keskuksessa käytössä olevien tutkien ja AIS-järjestelmän tietoihin. Navigointiapua annetaan rannikon VTS-alueilla avoimilla merialueilla, mereltä luotsipaikkojen läheisyyteen sekä ulkoankkuripaikoille.

Alusliikennettä järjestellään liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseksi. Liikenteen järjestelemiseksi on VTS-alueilla pysyviä kohtaamis- ja ohittamiskieltoalueita. Lisäksi liikennettä voidaan porrastaa sekä pysyvillä ohittamis- ja kohtaamiskieltoalueilla että luotsipaikkojen läheisyydessä huomioiden liikennetilanne ja sääolosuhteet. Tavoitteena on ehkäistä alusten vaarallisia kohtaamisia ja ohituksia sekä liikenteen ruuhkautumista.

Eri VTS-alueilla annetut palvelut kuvataan oppaan VTS-aluekohtaisessa osuudessa.

POIKKEAMATILANTEET

Erytistilanteissa, kuten poikkeuksellisissa sääolosuhteissa, meripelastustapahtuman tai muun liikennettä rajoittavan tai vaarantavan tapahtuman aikana, VTS voi tilapäisesti sulkea väylän tai väylänosan, määrätä aluksia ankkuriin tai asettaa nopeusrajoituksia.

Aluksen tulee ilmoittaa VTS-keskukselle kaikki merenkulun turvallisuuteen liittyvät poikkeamatilanteet viipymättä. Onnettomuustilanteessa tai sen uhatessa aluksen tulee merialueilla ottaa ensin yhteys Meripelastuskeskukseen (puh. 0294 1000). Saimaan alueella yhteyttä tulee ottaa hätäkeskukseen (puh. 112) tai VTS-keskukseen.

ALUKSEN PÄÄLLIKÖN VASTUU JA ILMOITUSVELVOLLISUUS

Aluksen osallistuminen VTS-palveluun ei vaikuta päällikön vastuuseen aluksen ohjailusta. Jos aluksen päällikkö ei aluksen turvallisuuteen liittyvästä pakottavasta syystä pysty osallistumaan VTS-palveluun tai noudattamaan VTS:n erityistilanteissa antamia määräyksiä, tulee päällikön ilmoittaa tästä välittömästi VTS:lle.

Aluksen päällikön on ilmoitettava VTS:lle seuraavista VTS-alueella tai sen läheisyydessä tapahtuneista tapauksista:

- kaikista aluksen turvallisuuteen vaikuttavista vaaratilanteista tai onnettomuuksista, kuten yhteentörmäyksestä, pohjakosketuksesta, vauriosta, toimintahäiriöstä tai koneviasta, vuodosta tai lastin siirtymisestä sekä kaikista rungon vioista tai rakenteellisista vioista
- kaikista merenkulun turvallisuutta vaarantavista vaaratilanteista tai onnettomuuksista, kuten aluksen ohjattavuuteen tai merikelpoisuuteen mahdollisesti vaikuttavista häiriöistä sekä kaikista aluksen kuljetuskoneistoon, ohjauslaitteisiin, sähköntuotantolaitteisiin taikka navigointi- tai viestintälaitteisiin vaikuttavista vioista
- kaikista tilanteista, jotka saattavat aiheuttaa vesien tai rannikon pilaantumista, kuten ympäristöä pilaavien aineiden pääsystä veteen tai tällaisen päästön uhasta
- kaikista merellä ajalehtivista ympäristöä pilaavien aineiden lautoista sekä konteista tai pakkauksista

Jos alukset sopivat keskenään liikennetilanteeseen liittyvistä asioista, on keskustelu käytävä VTS-kanavalla.

16.1.2023

Saimaa VTS

VTS-TALLENNEPYYNNÖT

VTS-alueen liikennekuva ja siihen liittyvä VHF-radioliikenne tallennetaan VTS-keskuksissa. Tallenteita säilytetään vähintään 30 vuorokautta.

Luovutettavat tallenteet hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Viranomaiskäyttöön luovutettavat tallenteet ovat maksuttomia. Tallenteiden julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

LUOTSAUS

Aluksen on Suomen vesialueella ja Saimaan kanavan vuokra-alueella olevilla luotsattavilla väylillä käytettävä luotsia, jos aluksen lastin vaarallisuus tai haitallisuus, taikka aluksen koko sitä edellyttää. Luotsauslaissa annetaan tarkemmat säännökset aluksista, joita luotsinkäyttövelvollisuus koskee.

Jos alus käyttää linjaluotsia, erivapautta tai sille on myönnetty poikkeus luotsin käyttövelvollisuuteen, on aluksen päällikön aluksen saapuessa VTS-alueelle ilmoitettava VTS-keskukselle vapautuksen numero. Aluksen päällikkö voi tehdä ennakoilmoituksen vapautuksen numerosta VTS-keskukselle. Ennakoilmoituksen voi samassa yhteydessä tehdä usealle matkalle.

Luotsintilaus

Luotsauksesta Suomessa vastaa Finnpiilot Pilotage Oy. Luotsitilaukset tehdään Finnpiilotin luotsinvälitykseen.

Saimaan luotsinvälitysalue (Saimaa)

Internet: <https://finnpilot.fi/asiakkaille/luotsinvalitys-ja-luotsinvalitysalueet/>

Sähköposti: pilotdispatch.saimaa@finnpilot.fi

Puhelin: +358 (0) 29 525 3480

TALVIMERENKULKU 1.11.–31.5.

Väylävirasto julkaisee vuosittain Suomen talvimerenkulku -ohjeen internetosoitteessa <https://vayla.fi/vaylista/vesivaylat/talvimerenkulku>. Uudesta julkaisusta tiedotetaan erikseen.

Aluksen saapuessa ensimmäistä kertaa jäänmurtokaudella Suomen tai Ruotsin avustusalueelle siltä kysytään seuraava kysymys AIS-tekstiviestillä, VHF-puhelimella tai sähköpostilla:

”Hyväksyttekö Suomen talvimerenkulun ohjeet ja sitoudutteko noudattamaan niitä?”

Kysymykseen vastataan ”kyllä” tai ”ei”. Kyllä-vastaus oikeuttaa alukselle jäänmurtoavustuksen, eikä aiheuta alukselle kuluja. Ei-vastaus vaikuttaa jäänmurtoavustuksen saamiseen Suomen satamiin tultaessa.

Alus tai varustamo voi antaa vastauksen etukäteen sähköpostilla Turku Radioon (turku.radio@fintraffic.fi), josta tieto välitetään viranomaisille. Varustamot voivat toimittaa vastauksen ennakkoon kootusti kaikilta alueella liikennöiviltä aluksiltaan.

Aluksia pyydetään ilmoittamaan pärskejääämishavainnoista Ilmatieteen laitokselle ensisijaisesti täyttämällä internetosoitteessa <https://virpo.fmi.fi/reports/> olevan lomakkeen tai sähköpostilla Turku Radiolle.

16.1.2023

Saimaa VTS

BALTIC SEA WASTE FEE

Itämeren alueella aluksilta kerätään satamakäyntien yhteydessä aina jätemaksu. MARPOL I, IV ja V mukaiset jätteet voi jättää satamiin ilman erillistä maksua, sillä aluksilta perittävä jätemaksu kattaa myös niiden vastaanottamisen. Kyseiset jätteet suositellaan jätettäväksi satamiin, sillä Itämeri on luokiteltu erityisen herkäksi merialueeksi. Ilmoitus jätteistä tulee tehdä viimeistään 24 h ennen saapumista satamaan tai jos matka on lyhyempi kuin 24 h, viimeistään lähtiessä edellisestä satamasta. Aiheesta voi lukea tarkemmin Baltic Sea Waste Fee -esitteestä, joka löytyy Fintraffic VTS:n internetsivulta osoitteesta <https://www.fintraffic.fi/fi/vts/masters-guide>.

Saimaa VTS

VTS-ALUE

Saimaa VTS:n alue kattaa Saimaan alueen syväväylät alkaen Saimaan kanavan suulta. Saimaan kanava ei kuulu VTS-alueeseen.

VTS-keskuksista annettavat palvelut on kuvattu tarkemmin kohdassa Alusliikennepalvelut.

LIIKENNEILMOITUKSET

Saimaa VTS:n työskentelykanava on VHF 9.

Liikenneilmoitusten sisältö:

- Aluksen nimi
- Ilmoittautumispaikan nimi
- Määränpää
- Suunniteltu reitti. Vaihtoehtoisen väylän käytöstä on tehtävä ilmoitus.
- Hinauksen pituus

Lähtöilmoitus:

Saimaalle saapuvan aluksen on annettava lähtöilmoitus lähtiessään Mälkiän sululta.

Vaaditut ilmoitukset:

- ilmoitus saavuttaessa VTS-alueelle
- ilmoitus poistuttaessa VTS-alueelta
- ilmoitus ennen ankkurointia
- lähtöilmoitus ennen lähtöä ankkuripaikalta
- ilmoitus kiinnityttyä laituriin
- lähtöilmoitus ennen satamasta/sulusta lähtöä
- ilmoitukset alueen ilmoittautumispisteissä: 10 minuuttia ennen seuraavien pisteiden sivuuttamista:
  1. Kuhaluoto, aluksen ollessa matkalla etelään
  2. Vekaransalonsalmi
  3. Hätinvirta
  4. Puumalansalmi
  5. Pahikka
  6. Vekaransalmi
  7. Härkinsalo, aluksen ollessa matkalla pohjoiseen
  8. Kommersalmi, aluksen ollessa matkalla etelään
  9. Laitaatsalmi
  10. Matarinsalmi
  11. Haponlahden kaivanto, aluksen ollessa matkalla pohjoiseen
  12. Sorsavirta, aluksen tullessa Joensuun suunnasta
  13. Virtasaari, aluksen tullessa Varkauden suunnasta
  14. Tappuvirta
  15. Tahkosalmi
  16. Sinikonniemi, aluksen ollessa matkalla etelään
  17. Muuraispuro, aluksen ollessa matkalla pohjoiseen

18. Patasalmi, aluksen ollessa matkalla pohjoiseen
19. Kolikon kaivanto, aluksen ollessa matkalla etelään
20. Kortesalmi, aluksen ollessa matkalla pohjoiseen
21. Aittoluoto, aluksen ollessa matkalla etelään
22. Hanhivirta
23. Vihtakanta, ilmoituksen korvaa aluksen ilmoitus tuntia ennen saapumistaan avattavalle sillalle
24. Vuosalmi, aluksen ollessa matkalla pohjoiseen
25. Vuoharju, aluksen ollessa matkalla etelään

Edellisestä poiketen tukkilauttaa hinaavan aluksen tulisi antaa VTS:lle ilmoitus saapumisestaan ylämainittuihin kapeikkoihin niin hyvissä ajoin, että hinaus voidaan pysäyttää ennen kapeikkoa, esim. hädässä olevan aluksen tai muun esteen takia.

Avattava silta:

- Vihtakanta

Mikäli syväväylää käyttävä rahtialus haluaa Saimaa VTS:n tilaavan sillan avauksen, tulee aluksen ilmoittautua Saimaa VTS:lle 1 tunti ennen sillan alitusta.

NOPEUSRAJOITUKSET

VTS-alueen syväväylillä on voimassa seuraavat nopeusrajoitukset:

1. Haponlahden avokanava
  - 9 km/h aluksen syväyden ollessa yli 3,5 m
  - 13 km/h aluksen syväyden ollessa 3,5 m tai alle
2. Laitaatsalmi 15 km/h
3. Kaukaanselkä 9 km/h
4. Vihtakanta 9 km/h
5. Kortesalmi 9 km/h
6. Pitkälänniemi 9 km/h
7. Pussilantaipale
  - 9 km/h aluksen syväyden ollessa yli 3,5 m
  - 13 km/h aluksen syväyden ollessa 3,5 m tai alle
8. Muuraispuron avokanava
  - 13 km/h kuljettaessa pohjoisesta etelään myötävirtaan
  - 9 km/h muissa tapauksissa
9. Leppävirta 15 km/h
10. Rahasalmi 9 km/h

Lisäksi satamien hallinnollisilla alueilla on nopeusrajoituksia, jotka ilmenevät satamien satamajärjestyksistä.

16.1.2023

Saimaa VTS

MUUTA HUOMIOITAVAA

Haponlahti-Heinsalmi-väyläosuudella on turvalaitteita, joiden valotehot säätyvät automaattisesti alueen näkyvyysolosuhteiden ja AIS-liikenteen (A-luokka) perusteella. Automaattinen säätö on käytössä vain pimeään aikaan ja se voi ainoastaan kasvattaa turvalaitteiden valotehoa niiden nimellistehoa suuremmaksi. Näkyvyyttä mitataan Vihtakannan sillalle sijoitetulla näkyvyysmittarilla. Näkyvyysolosuhteissa voi olla voimakasta paikallista vaihtelua, joten näkyvyysmittarin antama tieto ei välttämättä edusta näkyvyyttä kaikkialla väylällä. VTS voi pyydettyäessä kasvattaa tai pienentää valotehoa myös käsikäyttöisesti.

VTS voi pyydettyäessä lisätä valotehoa myös Laitaatsalmen väyläosuuden turvalaitteisiin.

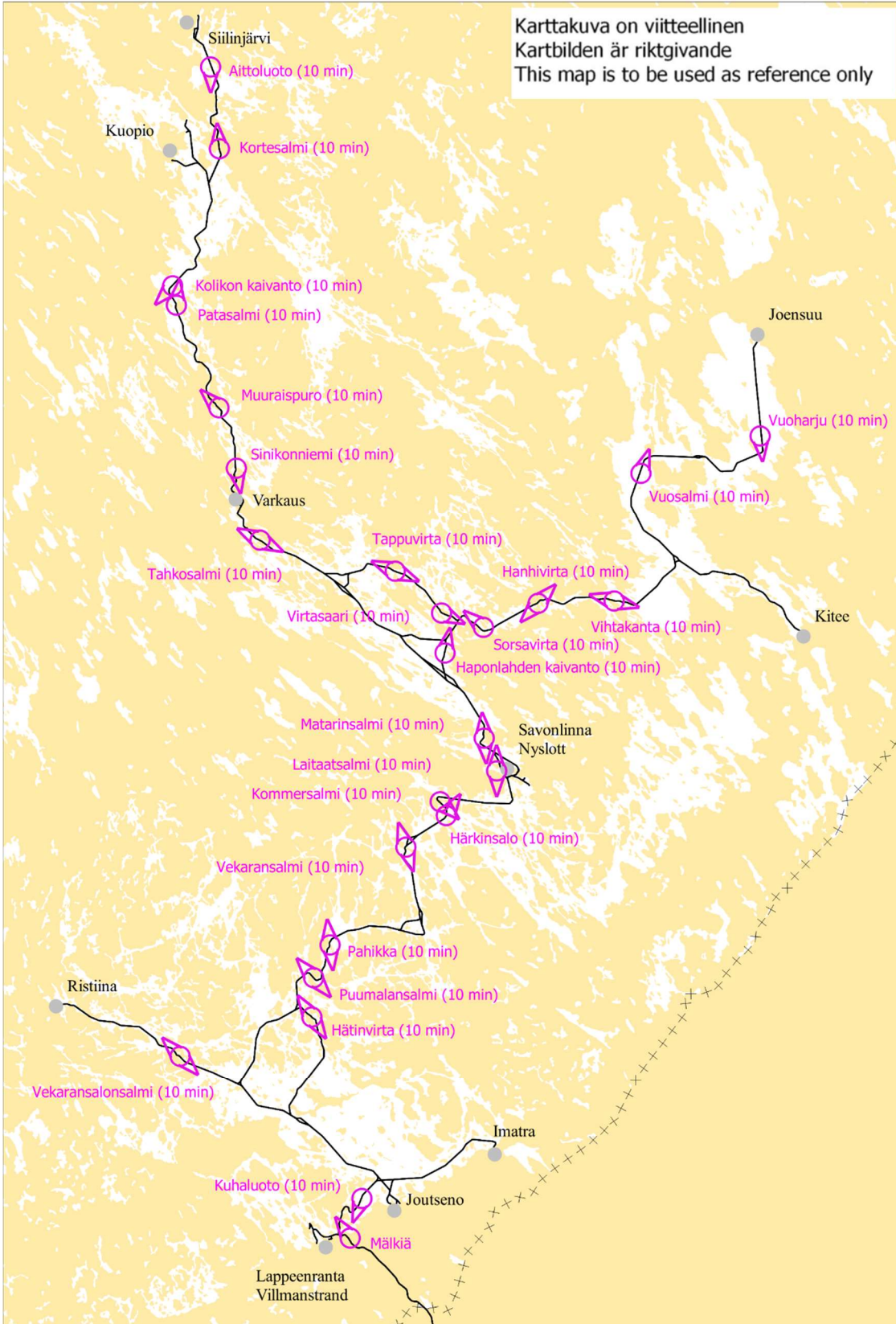
YHTEYSTIEDOT

Saimaa VTS
Sulkuvartijankatu 15
53300 Lappeenranta

Puh: 020 637 3745 (kaikki puhelut tallennetaan)
Sähköposti: saimaa.vts@fintraffic.fi
VHF: ch. 9

Saimaan kanava, Taipaleen kanava ja Konnuksen kanava toimivat VHF-kanavalla 11.

Saimaa VTS

PÄIVITYKSET

Päiväys	Muutokset
15.11.2020	Leppävirran nopeusrajoitus 9 km/h → 15 km/h
18.11.2020	Laitaatsalmen nopeusrajoitus → 15 km/h
25.11.2020	Talvimerenkulun ohjeet
07.01.2021	Yhtiön logo, nimi ja sähköpostiosoitteet vaihdettu
12.03.2021	Lisätty maininta valotehon lisäämisestä pyydetessä Haponlahti-Vihtakanta-väyläosuuden kelluviin turvalaitteisiin.
22.06.2021	Baltic Sea Waste Free -teksti. Jos alukset sopivat keskenään liikennetilanteeseen liittyvistä asioista, on keskustelu käytävä VTS-kanavalla.
29.11.2021	VTS voi pyydetessä lisätä valotehoa seuraavien väyläosuuksien turvalaitteisiin: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Haponlahti-Heinsalmi ▪ Laitaatsalmi
01.07.2022	Automaattinen turvalaitteiden valonsäätö Haponlahti-Heinsalmi-väyläosuudella 10.07.2022 alkaen.
01.11.2022	Pyyntö ilmoittaa pärskejäätmishavainnoista Ilmatieteen laitokselle.
16.01.2023	Päivitetty luotsinvälityksen yhteystiedot. Kaikki VTS:n puhelut tallennetaan.